

XXII ГЛУМАЧКЕ СВЕЧАНОСТИ “МИЛИВОЈЕ ЖИВАНОВИЋ”

1 - 6. април
2017.

Република Србија
Министарство културе и информисања

REC' SELEKTORA

O glumačkom talentu

Nebojša Bradić

Svejedno kakvi su fizički atributi glumca i bez obzira kakve on veštine ima, postoji stvar koja se zove talenat, koja nije misteriozna i nemoguća za definiciju, već merljiva i vrednosno raspoređena kod nekih glumaca u većoj meri, u odnosu na one druge.

Poreklo talenta je verovatno za diskusiju. Neki smatraju da je glumac rođen sa svojim talentom i da oni koji nisu blagoslovjeni rođenjem neće moći da nadoknade taj deficit, ma koliko da se trudili. Drugi misle da je talent formiran tokom detinjstva kao odgovor na ohrabrvanja, osporavanja ili vršnjački rivalitet. Ukoliko postoji glumački gen koji je nasleđen od jednog roditelja, bilo bi zanimljivo da se vidi kako izgleda ta mala grupa histrionskih ćelija koje se bore kako bi se izrazile u jednom uzorku DNK.

Bez obzira na poreklo talenta, veoma lako je videti da li ga neko poseduje, premda nije uvek lako priznati da upravo oni koji imaju najveći talent često nemaju atribute koje publike traži u svojim herojima i heroinama. Ima glumaca neponovljivog dara koji su niži rastom da bi bili prirođan izbor za Romea, kao što ima glumica koje izgledaju isuviše *obično*, da bi mogle da nose lik Julije. I to nije u redu. Dobar i hrabar reditelj će uvek birati talentovanog glumca. Ali, pravljenje glumačkih podela nije uvek pravedno i hrabro, tako da niski, obični i debeli po kratkom postupku dobijaju manje, svejedno koliko su hrabri u srcu ili obilni u talentu.

Za razliku od veštine, koja može biti dosegnuta, razvijena i primenjena, talent je komponovan od bogatih amalgama prirodnih darova i instinkata, manje ili više isprepleten sa glumčevim vrednostima, usmerenjima, ličnošću i sopstvenim imidžom. Tri najvažnija konstituenta glumačkog talenta su mašta, igranje uloga i posmatranje. Oni su zlato, miris i tamjan glumačkog posla. Bez njih su glumci nedaroviti, a gluma oskudna.

Glumačke svečanosti Milivoje Živanović više od dve decenije slave velike glumačke talente na radost odane publike.

“

Tri najvažnija konstituenta glumačkog talenta su mašta, igranje uloga i posmatranje

Nebojša Bradić

Ljubav na prvi pogled

MILIVOJE
ŽIVANOVIĆ I
POZORIŠTE

Najteže je u svome selu vladika biti – odavno govori mudra narodna poslovica. Gotovo da nema izuzetaka među poznatim ličnostima koji nisu osetili gorčinu ove rečenice. Čak je i veliki Mozart s ogorčenjem do kraja života govorio o rodnom Salzburgu, s prezrenjem izbegavajući da ga spominje kao svoje rodno mesto. Milivoje se rodio u skladnoj porodici katedžije Đorđa Živanovića i majke Leposave, rođene Đorić iz čuvene porodice Đorić koja svoje kućiste ima u Smoljincu. Možda će se Smoljinčani jednog dana setiti da obeleže na neki način postojanje ove slavne porodice. Njen brat od strica, dr Nikola Đorić, filozof i urednik *Srbadije*, mnogo je uticao na Milivoja svojim kazivanjima prilikom čestih poseta. Na obližnjoj pijaci smenjivali su se cirkusi i klovnovi i svojim šarenilom veoma uticali na nemirni duh dečaka. Vrteli su se ringišpili, a s njima i mašta dečaka. Presudan uticaj bilo je, ipak, gostovanje čuvenog Koste Delinija i trupe koju je on predvodio – niškog putujućeg pozorišta *Sindelić* godine 1908. Kada je u hotelu *Ksenofon* počela da se odvija drama Jovana Drašaevića *Hajduk Veljko*, istovremeno se takva drama odvijala i u duši malog Milivoja. Kuriozitet predstavlja podatak da je premijeri te drame prisustvovao Milutin Petrović, rođeni brat Veljkov. Još je interesantnije i to da se i on pojavljuje u drami. Tako je pravi Milutin mogao da posmatra kako ga predstavljaju na sceni. Posle ljubavi na prvi pogled, između Milivoja i pozorišta više ništa nije bilo isto. Prvi filmovi koji su prikazivani u *Ksenofonu* još više su uticali na Milivoja, a posebno film

↓ Živanović kao Hamlet 1927. godine

Milivoje Živanović rano je otiašao od kuće – sa 14 godina pojavljuje se kao dobrovoljac u Sremskom dobrovoljačkom odredu. Prelomni trenutak za njegov životni put je gostovanje trupe Koste Delinija. Prvi nastup, kao recitator, imao je 1. maja 1918. Tada je u požarevačkom *Ksenofonu* Triša Kaclerović držao socijalistički govor. Milivoje je kazivao prevedenu pesmu *Dobar drug* (prevod V. Ilića). Posle toga nekoliko godina luta s putujućim družinama od nemila do nedraga. Prelomni momenat je nastup u trupi Mihajla Mikice Spasića. U komadu koji je napisan u dokolici (*Detto*) imali su sreću da ih pogleda Nušić i tada njegova karijera kreće stalnom uzbrdicom. Od 1923. do 1928. igra u *Srpskom narodnom pozorištu* u Novom Sadu. Od 1928. do 1933. igra u

Zemljotres u Mesini s poznatim glumcem Zigomaram.

Odmah po oslobođenju Skoplja nemirni duh ga vodi, ni manje ni više, u Skoplje. To prvo bekstvo trebalo je da ga odvede u Ameriku. Žandarmi su ga pravovremeno zastavili i vratili, no ne zadugo. U 14. godini javlja se u dobrovolje Sremskog odreda vojvode Ignjata Kirhnera, pod komandom majora Radojkovića. Ovaj put otac ga na *Adi* pronalazi i vraća, no on ponovo kreće put avanture, ovaj put mnogo duže. Priključuje se štabu *Treće armije* i stiže do Peći. Interesantno je reći da je tu armiju predvodio Pavle Jurišić Šturm, po kome odnedavno kasarna u Požarevcu nosi ime. Ovaj put nema ko da ga vrati i on prolazi kalvadiju povlačenja i poraza. Prelazi Crnu Goru, Bosnu, a godine 1915. umire mu otac

↓ U predstavi *Crveni cvet* 1950. godine

kao mobilisan vojnik. Vraća se u Požarevac i starajući se o porodici radi kao pružni radnik, kantardžija, kelner, švercer, štaver koža... Prvi maj 1918. predstavlja za njegovu karijeru, konačno, prelomni trenutak. U *Ksenofonu* recituje pesmu V. Ilića *Dobar drug* na skupu socijalista Triša Kaclerovića i Rade Vučovića. Odlučuje da jednom za svagda prekine sa svaštarenjem i kreće sa grupom Ljube Vukomanovića neizvesnim putem putujućih družina. Imao je tačno 19 godina. Može se reći da 1921. Milivoje konačno napušta Požarevac, počinjući

ponovo sa dna – kao statista, sufler, rezviziter. Od prve kritike Raula Radovića (*Milivoje i gluma su dva antipoda*) do medalje Stanislavskog smestilo se slavno dugo putovanje, kao da mu je biografiju pisao Molijer, a ne on sam.

↓
Medalja
Stanislavski

Narodnom pozorištu u Skoplju, gde stiče presudnu slavu. U nacionalni teatar dolazi kao glumac o koga se optimaju, godine 1933. i tamo igra do 1947. Te godine prelazi u novoformirano Jugoslovensko dramsko pozorište, kao jedan od najvećih ovdašnjih glumaca, gde ostaje do 1970. godine. Te, 1970. prelazi u Savremeno pozorište (Beogradsko dramsko) i tu igra samo jednu predstavu.

Ukupno je od 1923. do 1970. odigrao je nešto više od 360 uloga, neke i u različitim postavama. Igrao je u više od 30 filmova i televizijskih serija, od kojih su neke prikazivane po celom svetu. Poslednja uloga koju je odigrao bila je Hadži Zamfir u *Zoni Zamfirovoj*.

↓ Uručivanje Medalje Stanislavski u Moskvi 1966. godine

Zvezdani trenuci

Godine 1955. nastupa u predstavi *Jegor Buličev* na drugom festivalu Teatra nacija u Parizu. Predsednik festivala, Žan Žilijen iz počasti prema Milivoju dodeljuje mu garderobu Sare Bernar. Više od 30 puta zavesa je podizana na izazov publike. Nastupala su pozorišta iz Finske, Engleske, Irske, Belgije, Italije, Švajcarske i Kine. Prvi put *Jegor Buličev* gostuje u SSSR maja 1956. i to u filijalama MHAT (Moskovski umetnički akademski ansambel) u Gorkom, Leningradu i Kijevu. Nekoliko godina kasnije JDP nastupa u Sofiji. Konačno, 1966, na sceni MHAT doživljava punu satisfakciju kada za svoju ulogu dobija medalju Stanislavskog.

Predstava *Jegor Buličev* premijerno je izvedena u sezoni 1950/51. Igrana je s prekidima sve do ranih 1970-ih – ukupno 181 put.